

KALAPUTXI

MUTRIKUNO HERRI-ALDIZKARIA
2015eko urria 154. zenb.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XABIER AGIRRE ALBIZU
SITAB SYSTEM SL
EMPRESAREN GERENTEA
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
AUZOLANA,
ALKARREKIN,
ALKARRENTZAT
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
NAHI ETA EZIN:
GOZATZEA
EZINEZKOA
DIRUDIENEAN
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
IKIMILIKILIKI!
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MALEN ALDALUR AZPILLAGA

***“Feminismoak
aurrera egin duen arren,
asko dago egiteko”***

BERRIKETALAGUNA
2015-2016

LASERRAK

apain
estetika · fisioterapia

Ezagutu gure laserrik berriena eta ahaztu ilea. Udazken honetan zure neurrira egindako aukera topatuko duzu

ikasleentzat bereziki

Estetika Onkologikoa

Domingo Ibaibarriaga, 3 Behea - Matriku

f apain@apain.net · 943 60 42 29 · 608 684 416

EUSKALINPRI
Soluzio grafikoak

ZURE NEGOZIOA SUSTATZEKO BEHAR DUZUN GUZTIA

Irudi Korporatiboa: Logotipoa Administrazio paperak Esku-gida korporatiboa	Argitalpen grafikoak: Liburuak Katalogoak Aldizkariak Liburuak Kartelak Iragarkiak	Web diseinua: Web orri korporatiboa Orri dinamikoa (kontrol taula) Online dendak Intranetok eta estranetok Blogak
--	---	---

www.euskalinpri.com

Nuria Vázquez
Diseinu eta komertzial saila
M. 659 45 36 57
nuria.vazquez@euskalinpri.com

Euskalinpri Inprimategia
Ifor kale 7 behe
20620 Deba
T 943 19 20 36
inprimat@euskalinpri.com

aurkibidia

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Bi hitzetan	8
Lan giruan	10
Karenka	12
Bai Txo!	14
Bi erronbo ta erdi	15
Lapazorrikeixak	16
Bertsoak	18
Aisialdia	19
Zorion agurrak	20
Argazki zaharra	21
Agenda	22

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen-iritzien erantzunkizunik.

Argitaratzailea

Karenka komunikazio elkarte

Barrenkale, 12 behe - 20830 Mutriku.

Telefona

635 748 393

e-maila

kalaputxi@topagunea.com

kalaputxi2001@gmail.com

Bloga

kalaputxi.blogspot.com

Laguntzailea

Mutrikuko Udala

Kolaboratzaileak

I.Andonegi, J. Larrañaga, G.Garagarza, IXA, EMA,
Txantxangorri, Bai Txo!, A. Garagarza.

Tirada

2.200 ale

Lege Gordailua

SS-787/01

ISSN

1579-4792

Inprimategia

EUSKALINPRI. Deba

Banaketa

Kalaputxi

Gipuzkoako Foru
Aldundia

Mutrikuko Udaleko
Kultura eta Euskara

iritzixa

BAKOITZARI BERE

Dagoeneko, 14 urte ere pasatu dira baina, oraindik ere, tarteka-tarteka, zenbait eztabaidaren inguruan, argibideak eman beharrean aurkitzen naizenez, utzidazue, mesedez, 2001eko azaroan “Hobetu Leike” taldeak publikoki argitaratu eta defendatutako textoa, berriro ere, hitzez-hitzez, errepikatzen:

KONTUAN IZANIK:

-Ez gaudela kanpoko babes-moilaren aurka,

-Gaur egungo portuko sarreraren egoera segurtatu eta bermatzea ezinbestekoa dela,

-Ez goazela inoren aurka, are gutxiago, herriko marinelen kontra,

-Hemen inor ez dagoela egia osoaren jabe, bakoitzaren partzialtasuna alde batera lagata, gauza osatuago eta aberatsagoa egin daitekela,

-Denok ere, intentziorik onenarekin gabiltzala Mutrikuren ona bilatzen,

-Garapen eramangarriaren (desarrollo sostenible) ikuspuntutik, Mutrikuren etorkizuna aztertzerakoan eta definitzerakoan, herritarren partaidetza bultzatuz egin behar dela,

-Obra erraldoi batek etorkizuna salbatuko digunaren ideia eta esperantzak, askotan, arriskutsuak izan direla eta izan daitezkeela,

-Sostenibilitate kontzeptuaren inguruan ematen ari den prostituzio lotsagarriaren aurrean, razionaltasuna, oreka, gizatasuna, naturarekiko errespetoa eta begirunea bezalako baloreak, egunez egun, eta batez ere gazteengan, geroz eta garrantzitsuagoak direla,

-Iraina, hitza kentzea eta modu txarrean gaizki esaka jardutea inoiz ezin direla izan ez arrazoi eta ez argudio,

-...eta denon gogoeta, ikuspegi eta ekarpen guztiak (hasiera batean, bitxi eta arraroak iruditu arren ere) kontutan hartuz, aztertuz eta bilduz, egungo proiektu ofiziala “hobetu leikela”,

PROPOSATZEN DUGU:

-Kardala muturretik “Ieste”ra orientatutako babes-moila eraikitzea. Arkitektu, ingeniari eta artisten artean neurri eta forma egoki batean diseinatutako moila humanizatu bat (itsasoari bizkarrik eman gabe, itsasoa bizitzeko aukera zabalduko diguna),

-Eta kanpoko babes-moila egiterakoan, obrak, hirugarren plaiatik hasia. Gaur egungo lehenengo plaia, Danborra etab. ikutu gabe. Egungoa ondatu gabe eta daukaguna hobetuz eta optimizatuz: pistinak, Burumendi ingurua, harriboteak kenduz eta aprobetxatuz, lehendik ditugun moilak konponduz, talaso aukerak eskainiz etab.,

-Proiektatuta dagoen kanpoko Arrantza Portuari, oraingo, MORTORIA bat planteatu. Ez dugu esaten ez baietarik ez ezetarik, bakar-bakarrik: kontuz, tientuz eta zuhurtasunez jokatzeko; denborak erakutsiko baitigu denoi, ea portu berririk behar dugun ala ez. Bitartean, oraingo barruko portuak, kirol portu, motor txikientzat eta arrantza portu bezala konbinatuz jarrai lezake.

OHAR GARRANTZITSUA:

-Gu ekiboka gaitzke, konforme!!! Baina gure ekibokazio honek badauka irtenbidea, badauka konponbidea: portu zaharreko aktibitateak eskatzen duen neurrian, portu berria, poliki-poliki, eraikitzen joatea,

-Baina proiektu ofizialaren aldekoak ekibokatzen badira? Gure itsasoren heren bat (1/3) hormigoiz bete ondoren, horrek ba al dauka konponbiderik?

Hau da esan genuena, hau da defendatu genuena. Gauzak diren bezala. Mesedez, guztiok ikasi dezagula eta ez ditzagula gauzak nahastu. Esaldi zaharrak dion bezala, “bakoitzari berea, Jaungoikoaren legea”.

JM Ulazia Ibarzabal

telefonoak ~ ordutegiak

Medikuak, anbulantziak, botikak

Larrialdiak	943 46 11 11
Anbulatorioa	943 60 43 00
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00

Zaintzako botikak:

*Lasuen-Elezgarai (Mutriku).....	943 19 50 26 / 626 611 392
Apraiz (Mutriku).....	943 60 32 50 / 630 05 50 97
Zalduegi (Deba)	669 26 22 01
Burgoa (Deba)	667 33 88 90
Etxeberria (Elgoibar)	943 74 01 40
Garitaonaindia (Elgoibar).....	943 74 11 77
Yudego (Elgoibar)	943 74 12 93
Barrenetxea-Etxeberria (Elgoibar)	943 74 12 77

*Otxagabia botika hemendik aurrera Lasuen-Elezgarai da

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Bake Epaitegia	943 60 70 49
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz Frontoia	943 60 41 91
Ur partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Anai Arte	943 60 34 10

Irakaskuntza

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 35 45
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Udal Musika eskola	943 60 37 80
Haur eskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

Ansola Taxia	638 672 383
Anton Taxia	666 221 999
Xabi Taxia	656 289 026
Lurraldebus	943 41 52 08
Pesa autobusak	902 10 12 10
Bizkaibus	902 22 22 65
EuskoTren	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
Bikario etxea	943 60 39 88
Sta Katalina eliza	943 60 34 42
Kofradia	943 60 32 00
4 Posta zerbitzua	943 60 30 44

MUTRIKUTIK

DONOSTIARA

Astegunak

6:50 / 10:00 / 13:30 / 19:30

Zapatuak eta Jai egunak

09:30 / 12:30 / 16:30 / 19:30

DONOSTIATIK

MUTRIKURA

Astegunak

8:00 / 11:30 / 14:30 / 14:40 (Antiguotik) / 20:30

Zapatuak eta Jai egunak

10:30 / 14:30 / 17:30 / 20:30

Ordutegiak Bizkaibusen zerbitzuekin koordinatu dira Eibarren, eta Euskotren zerbitzuekin Deban.

MUTRIKUTIK

ONDARROARA

Astegunak

6:55etik 21:55era, orduro eta
azkena 22:30etan

Ostiraletan bakarrik 23:05 / 00:55

Zapatuak

07:55etik 22:55ra orduro.

Gauekoa 01:05 / 03:05 / 05:05 / 06:35

Jai egunak

8:55etik 20:55era orduro.

MUTRIKUTIK

DEBA - MALLABIARA

Astegunak

7:15etik 20:15era orduro / 21:25 / 22:15*
Ostiraletan bakarrik 22:45* / 23:20* / 01:10*

*ez dira pasatzen Mendaroko ospitaletik eta
Deban tunelean geratzen dira.

Zapatuak

07:15etik 22:15etara orduro.

Gauekoa 23:55 / 01:55 / 03:55 / 05:55

Jai egunak

8:15etik 20:15era orduro. Azkena 21:25etan.

BILBOTik - ERMUA - ONDARROAra (autopistatik)

Astegun eta zapatutan

orduro 07:10etan hasita - 22:10etan azkena
MUTRIKURAINO 14:10 / 18:10 / 20:10

Jai egunak

orduro 08:10etan hasita - 22:10etan azkena

ONDARROAtik - ERMUA - BILBOra (autopistatik)

Astegun eta zapatutan

orduro 05:40etan hasita - 19:40etan azkena
MUTRIKUtik (goiko errotonda) 06:25 / 07:25 / 15:25

Jai egunak

orduro 06:40 hasita - 20:40etan azkena

MILA ESKER TALAIXAREN IZENIAN

Froga hau posible bilakatu zenuten babesle eta laguntzaile denei. Denon artean, Mutriku Triatloia praktikatu eta frogak antolatu dezakegula demonstratu dugu behin eta berriz. Zuen laguntzarik gabe hau ezin izango zen posible. Ilusioak, borondate ona, lana eta ekarpenekin bat eginik Mutriku Euskal Triatloia Federazioko zirkuitoan sartu dugu. Eta ez gara geldituko. Oraindik hobetzeko bide luzea daukagu eta urtez urte hala egiten saiatuko gara. Guzti onegatik taldekide guztion izenean MILA ESKER ETA LAISTER ARTE

Talaixa Triatloia Klub-a**MUTRIKU KOPERNIKOREN TEORIAREN AURKA**

B+i taldeari berak egindakoaz kritika egin nionean, helburu hauek nituen: hizketan eginez iritzi desberdinak jakitea, denon arteko eztabaida piztea, eta herria berbizteko zirikatztea.

B+i, ikuspegi eta ideologia desberdinak zituen erakunde zabala zena, politikan sartu denean, nire ustez partido politiko bihurtu da.

Mendekuagatik PNV bozkatzean, baztertu egin zituzten erakundearen ideologia batzuk, beste batzuk indartuz. Partido "sozial kristaua" bozkatuz, ez al dira agintzen ipini "sozial demokratikak"? Ez da erraza ulertzen, zuzendaritza eta liderra ez direlako aldatu, ala agian B+i=Burges (txikiak) intelektual (haundiak) bihurtu dira? Eurei bozka eman zietenek ez dute ikusten orain itxiagoa dela partidoa? Eta B+i bozkatuz PNV bozkatu dutela ikusita, ados dagoz? Hori nahi zuten?

Esaten nuenean Bufoiak eta Inozoak bereiztu egiten nuen: nire ustez Bufoiak B+i-ko zuzendariak dira, mozzoratu egin zirenak komerian hasteko; eta euren ustez inozoak, bozkatu zietenak. Gehienbat egin zutenaz zurrizteko ahaleginean halako gauzak nahastuz: "liderrak nahi zuela PNV ipini...", euren "goi-goikoak..." (zeinek, Jaungoikoak? arraioa! ez hainbestel), "demokrazia gehiago izateko zela...". Nik uste dut kolpeak izan direla erakundearen eta udaletxearen.

Frantzia 68ko maiatzean ere berdin geratu ziren, bidegurutzean, jakin gabe zer egin, aspertuta, indar gabe, loak harturik. Halako batean Gunter Grass idazlearen "Latorrizko danborra"ko mutikoa Mutrikura etorri zen bere danborraren durrundarekin eta "Demokrazia, benetako demokrazia nahi dugu!" oihuka beste askorekin batera bihurrierian. Esnatu egin nintzen, konturatuz neu ere loak hartu ninduela. Banengoen ba ezinezkoa zela. Mutrikuko herria geldirik dago eta hilda. Eta hori, mugimendurik ez egotea, partido ahulak, Gaztetxea itxita... Kopernikoren teoriaren aurka dago.

Bukatzeke, argi gera dadila: B+i gauza askorengatik kritikatu eta gero, B+i-koak ez direla eurak bakarrik kalte egin diotenak Mutrikuko demokraziari, eta ezta Bilduri. Txarra dela bataz bozka gehiegi izatea eta besteak bere menpean izatea. Agian, Bilduk egin duena, eta lehenago PNVk, harrokeria eta despotismoa izan dira. Esan behar dut, baita ere, B+i-k denon aurrean aurpegia eman zuela udaletxekoa azaltzeko, ez Bilduko beste askok ezkutuan eta anonimotatzen egin zutena, boto zuriak edo baliogabeak emanez nahiz abstenituz...

Maidagan eta Aierdi tar Luki (l.maidagan@kzgunea.net)

MUTRIKUKO UDALAK 500.000€ BUELTATUKO DITU!

1. Mijoako Haztegia

Mijoako industria gunean kokatu behar zen. 8 eta 9 pabiloietan. 720 metro karratu. Bertan hiru gune aurreikusten

ziren:

a) Akuakulturako enpresa proiektuak sustatzeko gunea. 3 edo 4 proiektu daude eta urtero sor daitezke berriak.
b) Bertako arrain eta barazkiekin egindako jakiak prestatzeko gunea: enpresa proiektu bat dago.

c) Esnekien gunea:

-Bideragarritasun plana eginda dauka.

-Esne sektoreko ekoizle txiki eta ertainek historikoki eskatutakoa da.

-Debarrean eta inguruko eskualdeetan 500dik gora esne ekoizle dago.

-Proiektu honen lehen hausnarketak 2014ko ekainean ikus ditzakegu, Garapen Batzordeko aktetan ikus daitekeen.

2. Mijoako Haztegiaren zertzelada nagusiak.

-Mutriku enplegu berria sustatzeko ezinbesteko azpiegitura da.

-Udalak jasota dauka 500.000 € ko dirulaguntza

-Bertatik sortutako produktuek "sanitateko errejistroa" luke.

-Foru Aldundiak urteroko gastuetarako diru laguntza eskaini zuen, aurtengo ekainean sinaturiko Hitzarmenaren bidez.

-Orain atzera egin du benetako egirik esan gabe eta sasialtzakiak erabiliz.

3. Mijoako Haztegiaren bideragarritasun planaz.

-Esnekietan 50 bezerorekin, 60.000 €ko gastua aurreikusten da urtero eta 17.000 € ko sarrerak.

-Dinamika hau 4-5 urtetan lortuko litzateke.

-Mutrikuko udalak urtero 35.000 € jartzearekin aski litzateke, aurrekontuaren %0,7 suposatzen duelarik.

-Zaldibiako udalak aurrera egingo du eta Mutriku baino biztanle gutxiago dauzka, 1500 inguru. Urte batzuk barru Enpresa haztegi edo eraldaketa gunea izango dute. GUK EZ!

-Pertsona bat egun erdiz kontratatuko litzateke, urteroko Gestio Plangintza bideratzeko:

- Bezeroak erakartzeko plana egingo luke

- Instalazioen ardura hartuko luke

- Ekoizpen antolamendua egingo luke.

-Zalantzarik gabe lortuko litzateke kofinantzia zioa.

4. Kontsiderazio orokorrak

-PNVren estrategia ekoizle handi eta intentsiboei laguntzea izan da. Azken 35 urtetan ikusi denez, porrot egin duen ereduaren sostengatzen du. Zergatik?

-Esne produktore hauek eta nekazariak orohar itota daude, prestamuez gainezka.

-Ekoizle txiki eta ertainak bultzatu behar dira, dibertsifikazioan oinarrituta.

-Nekazaritza sektorea kinka larritik aterako bada, Mijoako moduko guneak beharko dira.

-PNV-k proiektu honen aurka bozkatu du eta B+i taldea abstenitu egin da, 7. botua PNVri emanez.

-Gaur gaurkoz, biek ala biek azken urte luzeetara begiratu, ez dute enplegua lortzeko planik aurkeztu. Inoiz ere ez!

-Ze etorkizun Mutrikurentzat? Zein herri eredu?

-Oso harrituta gaude B+i taldeak gai honetan hartu duen jarrerarengatik. 2014ko abenduko plenoan, baiezkoa eman zioten proiektuari EH Bildurekin batera. PNV abstenitu egin zen.

Proiektu honek etorkizun handia dauka, ondo hausnartua da, etorkizun oparoa du eta lanpostu berriak sortzeko ildotik jarria da.

BERRIRO ERE AUKERA BIKAINA GALDU DUGU!

Mutrikuko EH Bilduko 6 zinegotziak

ZAINTZA PARTEKATUA (I)

EPAITEGIAZ AT BADIRA IRTENBIDEAK

Pasa den 2015eko ekainaren 30ean onartu zen lege-biltzarrean KIDETZA elkarteak aurkeztutako lege proposamena eta urriaren 10etik martxan dagoena EAEan.

Kidetzak proposatzen zituen aldaketa nagusiak hauek ziren:

1. Zaintza partekatuari lehentasuna ematea (gurasoen artean adostasunik egon ez arren eta bien arteko erlazioa konfliktiboa bada ere).
2. Etxebizitzaren inguruan Kidetzak proposatzen du automatikoki saltzea eta etekinak banatzea (ez du kontutan hartzen kide biak egoera berdintsuan badaude).
3. Gizarte bitartekaritzarako bisitak derrigorrezkoak izatea.
4. Biolentzia sexistak ematen direnean, amaren salaketa ez dela nahikoa aitzak bisita kontrolatuak izateko, epailearen sententzia bat egon behar dela, amak egia esaten duen edo ez frogatzeko.

Lehenengo puntuari dagokionez, zaintza partekatua, banatzen diren gurasoen artean adostu beharko litzateke eta ez litzateke izan behar, epaile batek ezarri beharrekoa.

Zaintza partekatua lehenestea eta lege ezartzea kasu guztietan eta batez ere gaizki konpontzen diren gurasoen artean, errore bat izan daiteke.

Kidetzak dio (IV. kapituluaren, seme alaben zaintzari buruz 8.artikuluko 2.puntuaren), gurasoren bat banatutako kustiariaren aurka badago edo bi gurasoen arteko harremanak txarrak badira, hori ez dela eragozpena izan behar zaintza partekatua emateko orduan...

•Gurasoak ez direnean adostasunetara ailegatzen beti ere, **umeen kalterako** izaten da haien portaera. Gurasoek ez dute heldu modura jokatzeko eta hurrek ez dituzte nagusien arteko gatazkak ulertzen. Harremanak txarrak badira ez dago komunikazio onik... hortik hasi eta zerrenda luzea egin daiteke...

Errespetua galtzen da besteari buruz gaizki hitz egiterakoan, orduak eta arauak ez dira errespetatzen, haurren mesederako diren ereduak ez dira jarraitzen, benetako gurasoak beste batzuegatik ordezkatzeari, ama edo aita ikusezina bihurtzea (ahazteak oroimenaren galera dakar, eta oroimenak maitasunarekin zerikusi zuzena du...) indarkerian bukatu arte: biolentzia berbal eta fisikoak kasu batzuetan.

•Epaile batek ezin du bien arteko gatazka konpondu. Gaur egun eratuta dagoen bezala ez behinik behin. 2012ko urrian, familiako abokatu eta epaile batzuk txosten bat atera zuten eta kanpoko zerbitzuen laguntza eta tresnak behar zituztela azpimarratzen zuten dokumentu hartan.

•Epaile batek haurren ongizate ekonomikoa eta etxebizitza bat izatea bermatzen du baina alde emozionala, hezkuntza eta osasuna gurasoen esku geratzen da.

Gurasoen artean adostasunak aurkitzea ez da erraza izaten banatu berritan. Bikoteak erantzun emozionalen bila joaten dira epaitegietara, baina epaitegiek ez dute erantzun emozionalik ematen.

Bestalde, zaintza partekatua ondo daramaten gurasoen artean zaintza arduratsua eramateko inplikazio maila oso altua da. Baina, zer da zaintza arduratsua? Babestu, irakatsi, partekatu, arduratu, errespetatu, defendatu, sendatu, lasaitu, laztandu, gauetan lo egin gabe geratu, oinez irakatsi, jaten eman eta garbitu, beraien arazoez arduratu, arauak eta mugak jarri... Zerrenda amaigabea eta bizitza guztirakoa.

Zaintza arduratsua eramateak zer suposatzen du?

•Eredu eta arauak buruz familia bakoitzak dituen kode bereziak kontutan hartu behar direla.

•Elkarbizitzarako beharrezkoak diren praktika onak izaten jarraitu behar ditugula: familian elkarlana, bata besteari laguntasuna ematea, iritziak eman eta

Camping

Galdona

JATETXE ETA ERRETEGIA
Galdona Baserria

Tel. 943 60 35 09 MUTRIKU

BERISTAIN

DENDA LURRINGEGIA ESTANKOA

943 60 35 44

jasotzea, adostasunetara heldu eta erabakiak hartzea... Horretarako behar beharrezkoa da gurasoen arteko komunikazioa (eta urriaren 10etik aurrera indarrean dagoen legeak –Kidetza elkarteak aurkeztu duen legeak– ez du hau kontenplatu).

Errealitatean gurasoen %8ak bakarrik lortzen du bere kabuz adostea zaintza partekatua beraien seme-alabentzat, eta hau da, hain zuzen, aldatu behar den egoera. Haurren ongi

izatean benetan arduratzen den gizarte bat, gurasoen zaintzaz ere arduratu beharko litzateke (zaintzen due-nari zaindu).

Beraien kabuz adostasunetara ailegatzen ez dakiten gurasoek laguntza behar dute. Egia da epaileek ezin dutela hau konpondu eta epaile batzuk kanpoko laguntzak eskatzen ari direla, baina egia da ere guraso batzuk ez direla gai beraien kabuz konpontzeko eta laguntza behar dutela banaketaren bidean. Baina egoerari aurre egiteko kontrakoak puntu asko dira:

- Gurasoak bakarrik daude egoera berri baten aurrean. Horrek suposatzen duen stressa, antsietatea, etxez aldatu beharra... gizartearen presioa... (osasunean kalte larriak jasan ditzakete).

- Gizarte zerbitzuetako bitartekaritzak hirietan zentralizatuta daude, eta herri inguruetan daudenak noiz behinkako zerbitzuak eskaintzen dituzte.

- Gizarte zerbitzuetara laguntza eske joatea gaizki ikusita dago zenbait herritan eta zerbitzuak erabili dituzten zenbait guraso epaituak sentitzen dira.

- Familia bakoitza indibidualki tratatzen da, egoera berdina jasaten duten beste familiekin kontakturik izan gabe (aukeran eman ahal da). Sentitzen duten babes-gabezia ikaragarria da.

- Haur eta nerabe askori lotsa ematen dio gizarte zerbitzuko psikologoarengana joatea.

Badago irtenbiderik?... Gizarte zerbitzuetako eremua zabaltzea eta indartzea, posible al da? Horretarako justizia, hezkuntza eta osasun arloen arteko sareak edo nolabaiteko konexioak bilatu

beharko lirateke epaitegietatik kanpo.

- Zaintza partekatua ondo daramaten gurasoen transmisioa egotea oso garrantzitsua litzateke eta guraso hauen seme-alabak ere, beraien esperientzia transmititu ahal dute.

- Bizikidetza bultzatu beharra dago eta hezitzaile onak eta ondo prestatuak behar dira horretarako.

- Taldekola lana egitea oso garrantzitsua da, azken finean familia bat talde bat delako. Hitzegiteko txandak eta besteen iritziak entzuten ikasi, gurasoei erakutsi nola iritsi adostasunetara eta praktikan jarri, emozioak kudeatzen irakatsi, emozioak gauza materialetik banatzen ikasi, pertsona nagusien arteko akordioak egin eta praktikara eraman, haurrei egoera berria ulertarazteko tresna egokiak eman.

- Gizarte zerbitzuetatik, laguntza juridikoa eskaini: adiskidetzeko prestatutako abokatuak eskaini, adostasunetara bultzatzen dutenak, ez epaiketara.

Eta batez ere, haur eta gurasoen osasun zainketa bermatzea. Haur eta gurasoek sentitu behar dute emozionalki zainduak daudela. Jakina da antsietate, egonezinak, gaixotasunak, eskola porrotak... ematen direla. Horiei aurre egiteko bideak jarri beharko lirateke.

Guraso bien etxebizitzak hurbil egoteak asko laguntzen du, baina hau ez da errealitatean ia inoiz gertatzen.

Gurasoak ondo sentitzen badira, haurrak ondo sentituko dira eta epe luzean gizarte arlo guztietan islatuko da: lanean, ikastolan... lagun artean.

Gaur egun, Euskal Herrian ez dago horrelako gunerik baina aurrera eramatea lortuko balitz, luzarora burukomin eta diru asko aurreztuko lirateke.

LEGE BERRIA EZAGUTZEKO

Interneteko helbide honetan aurkitu dezakezue:
<https://www.euskadi.eus>

Euskal Herriko Aldizkari Ofiziala:
EHAA 129. zk., 2015eko uztailaren 10a, ostirala.
7/2015 LEGEA, ekainaren 30ekoa,
gurasoen banantze edo haustura kasuetako familia harremanei buruzkoa

ASTIGARRAGA ANAIK, S.L.U
ERAIKETAK
Tel.: 943 60 40 86 / 667 411 938
e-mail: astigarragamutriku@outlook.es
Txurruka Tteak., 28 behea - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

Edari biltegia
Iturriraegi
Tel./faxa: 943603938 · Etxekoa: 943603893 · Sakelekoa: 609413306 · "Mendi azpi" · 20830 MUTRIKU

EMAKUMEEN LOKALA, INAUGURATUTA

Emakumeen Mundu Martxa Mutrikutik hurbil pasatzen zela baliatuta, Emakumeak Mutrikun Abixan (EMA) taldeak San Agustin lokalean daukan lokala inauguratu du. Emakumeen Mundu Martxaren ingurukoak lantzeko baliatu zuten, bide batez, eguna. “Taldea ez dugu itxia izatea nahi. Herritarrek parte hartzea nahiko genuke eta haientzako ateak zabali edukiko ditugu”, aitatu dute. Era berean, facebook bidez, azaroa “bereziki potentziatu” nahi duten hilabetea dela jakinarazi dute.

GEOPARKEKO GIDARI IZATEKO IKASTAROA ESKAINIKO DUTE

Geoparkeko gida izatea nahiko luketen guztientzat ikastaroa antolatu dute azarorako. Gehienez, 20 ikasle izango dira onartuak. Hori dela eta, lehenbailehen izena ematea gomendatzen dute Geoparketik. Besteak beste, honako hauek edukiko dituzte kontuan: Titulu akademikoa, hizkuntza tituluak eta gidari lanean esperientzia izatea. Izena emateko, ikasle bakoitzak 50 euro ordaindu beharko ditu. Zehaztasun guztiak geoparkea.com orrialdean aurkitu daitezke.

MUTRIKUN GRABATUTAKO TELESAILA URTARRILEAN HASIKO DIRA EMITITZEN

Eskamak kentzen. Izenburu hori dauka Iñigo Lezertua mutrikuarra eta César Rodríguez Blancoren proiektuak. Kontserba-lantegi batean girotutako komedia dramatiko da, eta Barbara Goenaga, Loli Astoreka, Itziar Aizpuru, Elena Irureta eta Karmele Larrinaga ditu protagonista. Filmaketa egin aurretik, herriko kontserba-lantokietan ibili ziren ETBkoak. Gerora, hiruzpalau egunez grabaketak egiten izan ziren portu inguruan. Pelikulan zenbait herritar ere ikusi ahal izango dira, aktoreekin aritu baitira, buruz buru.

TRANPA KALEN ZERBITZUAK HOBETZEKO LANEAN ARI DA UR-PARTZUERGOA

Ur-saneamendu hoditeria eta gas instalakuntzak berritzen ari dira Tranpa kalean. Udaletik adierazi dutenez, saneamendu-sistema oso zaharkitua zegoen eta behe aldeko lokaletan ur isuriak zeuden. Obraren kostua 75.000 eurokoa izango da, baina Gobernaziotik azaldu duteenez, ur-partzuergoak ordainduko ditu lanak; beraz, Udalarentzat ez du kosturik izango.

MUTRIKU EKINEAN TREBAKUNTZA-IKASTAROA MARTXAN JARRIKO DUTE URRIAN

Enpresen sorrera eta ekintzailatza sustatzeko eta laguntzeko helburuarekin, Mutrikuko Udalak eta Debegesak, aurtan ere, Mutriku Ekinean trebakuntza-ikastaroa eskainiko du urrian. Enpresa edo negozio propioa abian jarri nahi duten herritarrei dago zuzenduta. Ez da beharrezkoa aurrez enpresa-ideia bat izatea. Ikastaroa urriaren 19, 21, 23, 26, 28 eta 30ean izango da, 09:30etik 13:30era, Konde kaleko bulegoan. Parte hartzea doakoa izango. Parte hartu nahi dutenek, aurrez izena eman behar dute, 943 60 33 78ra edo 943 82 01 10 telefonora deituta, edota ekintzaile@debegesa.eus helbidera idatzita. Plaza mugatuak dira.

ANGELMAN SINDROMENAREN IKERKETA SUSTATZEKO, DANTZAN

Angelman sindromearen inguruko ikerketarako diru-bilketa egiteko Zumba master class bat egingo dute, urriaren 25ean. Ikastaro trinkoa izango da, 11:00etatik 13:00etara kiroldegian egingo dena. Umeek 5 euroren truke parte hartu ahal izango dute, helduek, berriz, 10 euro jarri beharko dituzte. Ikustera hurbildu nahi dutenek 2 euroko laguntzaren truke sartu ahal izango dute (lehiatilan 3 euro). Erreserbak egiteko honako zenbakira deitu: 685 770 914. Master class-a emango duten irakasleen artean, Unai Centeno mutrikuarra egongo da.

SATURRARANGO ETA OLAZKO ESKALADA ESKOLAK PREST

Saturrarango eta Olazko eskalada-eskolak berrikusi eta, behar izan denetan, konpondu ditu Gipuzkoako Eskalada Eskolak, Aldundiak emandako diru-laguntza bati esker. Olazko kasuan, goitik behera berritu behar izan dira ibilbideak. Saturrarango kasuan, berriz, duela bi urte Aurrerak eta Sorginerrekak egindako lana berrikustea tokatu zaie gehienbatean. Izan ere, Ondarroako eta Mutrikuko eskalada taldeek Saturrarango eskola ia bere osotasunean berritu zuten, duela bi urte. Orain, Gipuzkoako eskolak berrikuntza horietarako diru-laguntza jaso duenez, bertoko taldeek paretean jarri zuten materiala berreskuratzeko eskaria egin dute, baina momentuz, ez dute erantzun garbirik jaso.

MERKATU PLAZAN ZAZPI POSTU ENKANTERA ATERAKO DITU UDALAK

Merkatu plazako zazpi postu herritarren euren proiektuak garatzeko egokitu ditu Udalak. Merkatu plaza biziberritzeko martxan zeuden ekintzen artean dago postuen enkantea ere. 4,31 metro karratu ditu txikienak eta handienak 18,65. Udalak 10 urtetarako lagapena egingo du, luzapenerako aukerakin. Postuen gaineko baldintzen inguruko zehaztasunak urria amaitu orduko, Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratzea espero dute. "Hala gertatu bezain laster, Udalak horren berri emango du. Baina interesatuek, aurrez ere, turismo bulegora etortzea badute. Zeintzuk diren jakinda, guk abisatuko genieke zuzenean", azaldu du gai hori koordinatzen aritu den Marta Amorriz teknikariak.

ARBE HOTELARI 2015eko TURISMO SARIA EMAN DIOTE

Berrikuntza Bultzatzeari Turismo Saria. Hori da, aurtengoan, Eusko Jaurlaritzak Arbe Hotelari ematea erabaki duen saria. Iñigo Urkullu lehendakariak, urriaren 20an, banatuko ditu sariak, saridunen lanaren balioa nabarmentzeko ekitaldi batean. Arbe Hotelaren hautagaitza Debegesak aurkeztu zuen. Saria ematerako orduan, besteak beste, arrazoi hauek nabarmendu nahi izan dituzte: geotermia bidezko airea girotzeko instalazioa, energia modu eraginkorrean kudeatzea, hatz-markazko sarraila, pintura ekologikoa, natura-baliabideen aprobetxamendua, karearen kontrako sistema, garbigarri ekologikoak eta gosaltzeko produktu ekologikoak. Gainera, teknologia berriak eta sare sozialen erabilera ere aintzat hartuak izan dira.

XABIER AGIRRE ANDONEGI

Sitab System SL enpresaren gerentea

Ekintzaile sena umetatik darama eta, baserriko heziketa ondo barneratua duenez, garbi du ondo egindako lana dela luzarorako emaitzak emango dituen. Halaxe ari da bideratzen bere enpresa, itxitura eta altzari bidez espazioak antolatzen dedikatzen den enpresa.

Nolako izan da zure bilakaera pertsonala enpresa hau eraikitzen iritsi arte?

Betidanik, gazte gaztetatik, neure kontura zerbait egin tera bultzatu nauen zerbait izan dut ene buruan; baserritarren sena dela diote batzuek, eta egia da jaso dudana heziketa bide horretatik joan dela.

Gazte askoren modura, eskolatik hasi nintzen egoera industrialerako prestatzen. Oinarrizko ikasketak egin ondoren, Maisutza Industrialeko ikasketak egin nituen mekanika eta motorren alorrean. Ingeniaritza Teknikoko lehen urtea hasi nuen jarraian, baina eskola profesionaletik salto izugarria sumatu nuen gai teorikoe-tan, eta ez nintzen moldatu, ezta behar adina ahale-gindu ere, nire izaerak beste zerbaitetara bultzatzen ninduelako, eta utzi egin nuen. Ordurako soldadutza-rako luzapena nuenez, Delineatzaile Maisutzari heldu nion. Horrela, bi maisutza ezberdin eskuratu nituen.

Ikasketak amaitu eta lan mundurako jauzia egin nuen. Aurrena, ABC konpresore enpresan muntaketa linean sei hilabeterako kontratuarekin. Sei hilabeteak bete baino lehen, kontratu finkoa eskaini zidaten, baina senak beste mundu batera bideratzen ninduen, soldadutzaren aitzakia jarri eta utzi egin nuen lan hura. Soldadutzatik libratzea egokitu zitzaidan gero, eta hogeitau urte nituela izan nuen aukera lan berri bati ekiteko: auto-salmentari. Askok ikasi nuen lanbide horretan: maila guztietako jendearekin tratua izaten, auto-en finantzaketa bankuekin gestionatzen eta beste zenbait gestio administratibo egiten. Hiru urte betetzerako, salmenta-buru nintzen, eta finantza mundua hurbiletik bizitzea tokatu zitzaidan. Ardura horretan bi urtez jardun eta gero, enpresako giroak eta egoerak halaxe eraginda, enpresa langileon artean hartuko gurela proposatu nion nagusiari estudio finantzario dotore bat prestatu ondoren, baina, lehenengo baieztaren ondoren ezetza nagusitu zenez, beste urte bat

Xabier Agirre Andonegi, Aitor Mugerza Agirre, Goizane Belaustegi Basterre

lanean jarraitu eta, nireak goia jo zuela jabetuta, beste jauzi bat egitea erabaki nuen hogeita sei urte-ekin. Ezaguna nuen eta interiorismo alorrean lan egin zuen enpresari batekin hitz egin ondoren, banue-la lekua bere enpresan, eta komertzial teknikari beza-la hasi nintzen lanean nire delineatzaile ezaguerak tarteko. Udaran izan zen, besteak oporretan ziren bitartean. Bueltarako zenbait proiektu bideratuta nituen. Nire lanagatik zein bazkideen arteko beste gauza batzuegatik, kontua da urriaren bukaeran bazkidetza proposatu zidatela. Etxea eraikitze-ko aurreratuta nituen sosak erabiliz, akzioen %25 esku-ratu nituen. Hamar urte egin nituen enpresa hartan. Esango dut asko ikasi nuela alor tekniko zein komer-tzialean, baina, berriro ere senak bultzatuta, alde egi-tea erabaki nuen, beste proiektu enpresarial batean sinesten nuelako, eta orduantxe hasi zen sortzen Sitab System SL. (www.sitab.es)

Zergatik produktu hori? Ez al dago konpetentzia handia merkatu horretan?

Ez da erraza egun batetik bestera enpresa bat muntatzea. Azken hamar urte haietan landutakoari jarraituz, ezagutzen nuen produktua fabrikatzera bideratu nintzen; jakina, royaltyak tarteko, ez neukan produktu berbera fabrikatzerik, eta diseinu berriak egin behar izan genituen eta patentatu –diot genituen, bi lagun artean eraiki genuelako Sitab, orain bederatzi urte—. Merkatua ondo ezagutzen nuen, eta neuk nahi nuen erara antolatu genuen enpresa eta banatzaileen sarea.

APALLU
ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustín, 3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

Gorritxu
autoak

Pol. ANTZOMENDI - Galdona bidea
MUTRIKU ☎ 943 60 31 86

gorritxuautoak@hotmail.com

terretxea, Juan Martin Albizu Mendaña

Zergatik Itziarren? Badu zerikusirik kokapenak bezeroekin?

Ez. Gure bezeroak kokapen zabalean daude ezarrita, eta hurbiltasuna ez da helburua beste zenbait produktuekin gerta daitekeen modura. Hiru plantatan egiten dugu lan: enpresa zentrala hauxe da, hementxe egiten dira proiektuak, eta moduluak ere hemendik irteten dira muntatuta; estruktura metaliko guztiak Orion egiten dira —nire bazki-

dearen enpresan—; eta hirugarren batek egiten dizkigu panelak Azpeitian —talde-lan bezala, non %80 Sitab-entzat egiten duen—. Proiektu eta lan guztiak hemendik fakturatzen ditugu.

Sistemak patentatuta dituzue. Zer esan nahi du horrek?

Patentearekin adierazi nahi dugu guk fabrikatzen ditugun moduluen estruktura-sistemak geureak direla, ez beste inorenak. Horretan lan handia egin dugu eta hobetzen saiatzen gara, muntaketak ahalik eta erosoan eta kalitate hoberenean egiteko.

Pertsonen garrantzi handia ematen diozue. Zergatik? Nolako da zuen egitura?

Hogei lagun gara, lau mutrikuarrak eta beste guztiak ingurukoak; beraz, hurbiltasuna lortzea ez da batere zaila. Talde lanerako prestatu gara eta halaxe funtzionatzen dugu, denok baitakigu indarrak batuz egin dezakegula aurrera. Hala ere, haratago joan nahi dugu enpresari eta langileen arteko harreman horietan. Ez zait iruditzen sindikatuen funtzioak egungo egoerara moldatzen direnik, berdin diot enpresari batzuen gestioaz ere. Beste estadio batean bizi nahi dugu. Emanak ditugu urrats batzuk: gure hitzarmen partikularra dugu, ezarria dugu sailkapen profesiona-la koefizienteekin eta, datorren urterako, mozkinen partiketa ere abian jarriko dugu.

Etengabeko hobekuntzaren bidean, geure langileen iradokizunei ez ezik, bezeroen eraikinetan gure pro-

duktuak muntatzen dituzten azken langileenei ere jartzen diegu arreta egunero, ahalik eta errazen eta zuzenen munta ditzaten; horrela, gure produktua aldatzen goaz. Esango nuke %50 hobetu dugula jada bederatzi urte hauetan.

Guk fakturatzen duguna estruktura, panel, beira eta abar izan arren, gure lanaren zatirik garrantzitsuena bezeroarentzako proiektuak egitea izaten da. Hori dela eta, langileon bi heren proiektuetara dedikatuak gaude.

Orain dela lau/bost urtera arte, presupuestatutako bi proiektutatik bat fabrikatzen genuen, orain, berriz, krisiaren eragina dela-eta, lautik bat baino ez dugu ixten, baina merkatua asko zabaldu dugunez, lehen-go bikoitza presupuestatzen dugu. Hori dela eta, merkatuak daraman bideari begiratzuz, laster, lehengo mailara bueltatzea espero dut: bi proiektutatik bat fabrikatzera, alegia.

Kalitate integrala aipatzean, zer adierazi nahi duzue?

Integrala deitzean esan nahi dugu alor guztiak kon-tuan ditugula: ekodiseinua lantzen dugu hasi lehen-gaietatik eta fabrikazioraino. Prozedurak zehaztasun handiz markatuak ditugu eta, akatsen bat gertatuz gero, prozedura horietan ezartzen ditugu aldakuntzak berriro gerta ez dadin.

Ohiko diren kalitate arau guztiak betetzen ditugu, baina horiez gain "Basque Country" kalitate maila gehitu diogu produktuari, geure jokamoldean eta geure kalitatean sinesten dugulako, euskaldunok bagarelako ikur merkatu internazionalen.

Horretaz gain, hornitzaileei garrantzi handia ematen diegu. Bezeroa jomugan, hornitzaileerik egokienak ditugu produktu zein zerbitzu-gaitasun aldetik, eta ez dugu jokatzeko soilik prezioari begira. Besteak beste, guk bezeroei eskaintzen dizkiegun epeak betetzeko gai izan behar dute gure hornitzaileek.

Norantz ireki duzue merkatua?

Beti ahalegindu izan naiz bezeroak merkatu zabalean aurkitzen, tokiko eta uneko arazo ekonomikoak ahalik eta eragin gutxiena izateko guregan. Gaurko egunez, fakturazioaren %34 esportatzen dugu. Jadanik hiru kontinentetara saltzen dugu: Europa, Hego Amerika eta azken bezeroak ekialde hurbilekoak ditugu —Kuwait eta Turkiakoak—. Eskuartean dugu Sitab-ek inoiz egin duen eskaintzarik handiena, Turkiarako da, eta sinestun naiz tratua ixteko aukera handia dugula.

**KALBAIXO
JATETXEA**

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

ANDONEGI
HONDEAKETAK
GARRAIOAK

Tel.: 635 736 957 - Mutriku (Gipuzkoa)

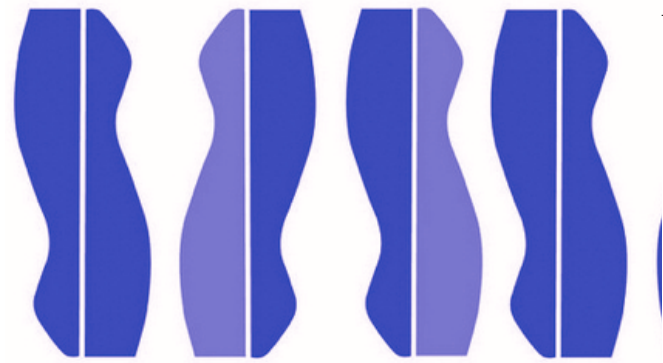
MALEN ALDALUR AZPILLAGA

“Feminismoak aurrera egin duen arren, asko dago egiteko”

Gaztea izanagatik, zenbait saltsatako perrexila dela esan daiteke. Kazetaritza Leioan bukatu aurretik, hirugarren urtean, Sevillara joan zen gaztelania hobeto ikastekotan, baina euskaldunekin bildu zen. Etxetik kanpo egoteak mesede egin ziola dio. Karrera bukatu eta Berria egunkarian eta Argia astekarian aritu zen bekadun. Egun, horiekin kolaboratzen jarraitzen du. Azkenaldian, Klitto! atari digitalak ekarri du berriro gure ahotara.

Nondik dator Klitto!ren kontua?

Hiru lagunengauza izan da. Bi kazetariak gara eta, hirugarrena, euskal filologoa. Ez gara feminismoan adituak, baina gaiak erakartzen gintuen. Gure asmoa atari bat sortzea izan zen non guk informazioa jorratuko genuen eta kolaboratzaile sare batek egingo zuen berea. Hasieran, hobby gisa hartu genuen, baina nolako harrera izan zuen ikusita, pixka bat beldurtu egin ginen. Dena den, ez geun-

den bakarrik, gure inguruan gaiarekin lotura zuzena dutenak ditugu eta horiei esker eta bidean kateatu direnei esker, atari dinamikoa eta interesgarria sortu dugulakoan gaude.

klit
ATARI

Norengana zuzentzen zarete?

Ez diogu inori aterik ixten, ataria zabalik dago nahi duenarentzat. Egia da gehiengo handiena jende gaztea eta emakumezkoa dela eta jende helduagoaren beharra sentitzen dugula. Alde batetik, plataforma digitala izanik, normala da gure irakurleen ehuneko laurogeia gaztea izatea. Eta idazten dugun gehienak emakumeak izanda, horrek irakurleen perfiletan emakumeena gailentzea dakar. Ateak zabalik daude gizonezkoentzat ere, eta animatu nahi ginituzke emakume, gizon, gazte zein heldu gurekin batera aritzera.

Aldaketa handia eman da feminismoaren inguruan?

Aldaketak eman dira eta lehenengo planoan jarri da, bai onerako eta bai txarrerako. Horrek kritika asko ekarri ditu, eztabaida asko eta bi aldeetarako jarrerak. Nik uste dut lan handia egin dela eta hori ikusarazi egin behar dela. Uda honetan, zoritxarreko berri ugari eman dira emakumeen inguruan jai bueltako eraso sexistak medio. Hortxe ikusten da zenbat egin den eta zenbat dagoen egiteko.

Klitto!n feminismoa eta maskulinitatea ere aipatzen edo lantzen dira...

Interesantea iruditzen zitzaigun gai hori plazara ateratzea, maskulinitatetik ere badagoelako zer egin. Badugu Klitto!n gizonezko bat eta sarri lantzen ditu maskulinitateari buruzko gaiak, badakigu korronte bat badagoela eta irakurle gehienak gizonezkoak dituela. Maskulinoa beti lotu izan da pribilegioekin, baina horrek badakartza gizonezkoentzako albo-kalteak ere. Berak idazten dituen postak

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

*"Ez al da bide luze bat
pixkanaka laburtzea
Feminismoari buruz
euskaraz irakurtzea?"*

ttto!
ARI DIGITALA

iristen dira mundu maskulinora; identifikazio kontua izango da. Feminismoa emakume kontutzat har-tzea akatsa da. Gizartearen zati batean ondo ikusia dago feminismoa, baina prestigioa hartu duen heinean etsai asko ere sortu zaizkio.

Kontrako jarrerak aipatu dituzu...

Ez dakit gero eta ugariagoak diren ala berdintsu diren eta gehiago ikusten diren. Baina, hala ere, uste dut feminismoa ari dela bere lekua irabazten. Gure webgunea abiarazi aurretik sare sozialak jarri genituen martxan: Twitterra eta Facebooka. Inork ez zekien zeintzuk ginen eta zer egin behar genuen, bakarrik feminismoari buruz atari bat sortu nahi genuela eta euskaraz izango zela. Ikusi genuen bazegoela hor hutsune informatiko bat eta jendeak nahi zuela informazioa jaso. Ez dakit Klitto!k betetzen duen hutsune hori, agian ez, baina uste dugu jendeak eskatzen zuen tresna bat izan gaitezkeela edo izan daitekeela Klitto.

"Klitto!"... erakargarria, deigarria da izena...

Hasieratik jarri nahi genion izena, izan ere, ematen du proiektu batek izenik ez badu, pixka bat airean bezala gelditzen dela, eta berea kostatu zitzaigun, alajaina! Euskara jatorrean izango zen izen bat nahi genuen, berebiziko garrantzia ematen genion euskaraz izateari eta feminismoarekin edo emakumearekin zerikusia izango zuena. Orduan Leire Palaciosek artikulu batean erabilitako hitza ikusi genuen egoki: "eta klitto". Gu orduan Eibarko herri aldizkariarekin gogoratu ginen (...eta kitto!) eta hasierako "eta" kentzea pentsatu ondoren, Leireri baimena eskatu genion eta aurrera.

Logoak ere badu mamirik...

Ana Andonegi Legarda mutrikuarrak egindakoa da. Gure laguntzailea da. Ordenagailuaren atzean egoiten dena, diseinu kontuak berak eramaten ditu. Gutako inork ez genekien gauza tekniko horietaz eta benetan dakien batekin ari gara, Anarekin.

Proiektu honekin konturatu naiz zenbat lagun eta zenbat gabezia ditudan. Zerbait jakin arren, hone-lako proiektu bat abiarazteko asko jakin behar da, ondo egiteko, noski: administrazio mailan, diseinu mailan, informatika mailan, argazkigintzan. Eta orduan konturatzen zara zenbat lagun dituzun, izan ere, beti ari zara faboreak eskatzen. Gure eza-gun eta lagunez gain, jende berria ezagutzea ere ekarri digu, eta oso aberasgarria izan da guretzat.

Hiru lagun hasi ginen eta egun talde bat gara. Eguneroko lana eskatzen digu honek. Kostu pertsonalaz gain, kostu ekonomikoa ere badu.

Eta nondik dator dirua...

Dirua gure poltsikotik ateratzen da. Lagunei esker ez da garestia izan, lana debalde egin dutelako, baina, hala ere, gutxieneko gastuak ditu. Administrazioetik ere, agian, lor daitezke diru-laguntzak, baina horrek dependentzia bat ere badakar berarekin. Hala erabakiko bagenu, norbaiten laguntza beharko genuke, guk ez dakigu-eta ezer kontu burokratikoetz.

Esfortzu handiena pertsonala da, egunerokotasuna eskatzen duelako eta guk beste leku batzuetatik atera behar dugulako bizimodua.

Maila pertsonalean, oso aberasgarria izan da proiektua eta zapo goxo horrekin gelditzen gara.

Eta aurrera begira...

Egun ZuZeu atari digitalean ari naiz eta urrian Bilbora joango naiz "Ikasketa feministak eta generokoak" masterra egitera.

Horretaz gain, Argia aldizkariarekin kolaboratzen jarraituko dut eskatzen didatenean, eta ez dut uste aspertzeko denborarik izango dudarik.

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxa: 943 60 31 03

**eguneroko
menua**

Laranga auzoa · Mutriku · Tel. 629105733 · luis@pikua.es

**JATETXEA
LANDETxea**
apartamenduak
bezeroentzako
aparkalekua

**bereztasuna
txerri txikia**
(enkarguz erreta, edo frijitua)

BERRIKETALAGUNA

2015-2016

Mutrikun Berriketalagun proiektuari joan den ikasturtean eman zion hasiera BaiTxo! Euskara taldeak. Egitasmo horren helburua da euskara modu ludikoan eta erlaxatuan praktikatzea, eta taldea euskara hobetu eta laguntzeko prest daudenen artean osatzen da. Esan bezala, oraindik, ibilbide motza du taldeak, baina gogoz eta motibatuta heldu diote dagoeneko partehartzaileek. Aurreko ikasturtean 4-5 bikote ibili ziren jo eta ke euskara praktikatzeko eta era berean gauza desberdinak egiten, zeren mintza praktika egiteaz gain, bikote bakoitzak erabakitzen du zer egin, esaterako: kafe bat hartu, paseatu, kirola egin, marraztu, erakusketa batetara joan, bidaiatu, txangoak egin...

Hala ere, Berriketalaguna proiektua zer den Yolanda Oliveirak (42 urte) eta Arantxa Garagartzak (46 urte) osatzen duten bikoteak hobeto aurkezteko du.

Aukera izan aurretik antzeko proiektuak ezagutzen zenituzten? Mutrikun nola enteratu zineten Berriketalaguna egitasmoarekin?

Yolanda: Nik Ameriketara ezagutu nuen, baina ingelesekin praktikatzeko. BaiTxoko kide baten bitartez ezagutu nuen proiektua eta animatu egin nintzen.

Arantxa: Euskal Herri maila, AEK-ren proiektua, Mintzalagun bezala ezagutzen nuen, eta lagun asko bertan sartuta daude bakoitza bere tokian. Ikastolan, BaiTxo!-ko kanpainan jendea behar zela eta, animatu nintzen.

Zenbat denbora daramazue bikote bezala? Zer moduko esperientzia? Aurretik ezagutzen zineten?

Y: Bistaz ezagutzen ginen. Esperientzia bezala oso ona. Gure alabak ere, honen ondorioz, batera daude

Bilbon Unibertsitate pisan.

A: Ikasturte bat daramagu. Nik Yolandaren senarra ezagutzen nuen txikitatik, baina bera ez. Barre asko eta kirola ere egiten dugu. Marrazketa ere asko gus-tatzen zaigu, elkarlaguntzen ibiltzen gara.

Zer egiten duzue geratzen zaretenean? Zenbat aldiz? Non?

Y: Astean behin baten gara, pare bat ordu gutxi gorabehera.

A: Ariketak ere egiten hasi ginen, egunkaria hartu eta eztabaidatzeko. Gizonarekin ere euskaraz egiteko ohitura ere hartu behar du.

Zer da zuentzat Berriketalaguna? Zer eman dizue?

Y: Euskara aldetik erraztasun gehiago. Lagunak egiteko era bat da eta gauzak konpartitzeko.

A: Lagun bat eman dit. Jendeak gizarte honetan ez du gauzak partekatzeko ohiturarik eta modu hau oso aberatsa da.

Euskara praktikatu edota euskara ikasten lagundu nahi dutenei gomendatuko zenieke? Zergatik?

Y: Bai. Erraztasuna eta ohitura hartzeko modu ona da; adibidez, nire kasuan, alabekin euskaraz ondo egiteko balio dit.

A: Bai. Aurretik esandako guztiagatik. Euskara gure altxorra da eta modu hau oso praktikoa da. Edozein eremutara eraman daiteke euskara.

Egon adi! Hasi da ikasturte berria! Euskara hobetu nahi duen jendea falta zaigu martxan hasteko, beste guztia prest dago. Gogoia eta euskara praktikatzeko lagunduko duen jendea ere listo dago! Borondatez ari garen herritar partehartzaileak gara. Animatu zaitez zu ere, bai euskara praktikatzeko edota euskara hobetzen laguntzeko. Denok dugu hemen lekua! Kontaktua: baitxoelkartia@gmail.com edota BaiTxo!-ko kideren batekin harremanetan jarri.

Nahi eta ezin: gozatzea ezinezkoa dirudienean

Kaixo! Nire kasua azalduko dizuet jada denboratxo pasata baita eta ez bainaiz gai nire kabuz konponbide bat topatzeko. Orain dela hilabete batzuk ni baino gazteagoa zen neska bat ezagutu nuen, berak 20 bete berri ditu eta nik 30 baino gehiago. Dena ondo zioan oheratzea burutu zitzaigun arte. Hasieran uste nuen mutil guztiei noizbait gertatzen zaien hori dela baina behin eta berriz saiatu gara eta ezinezkoa da. Segituan berotzen naiz, bai, baina baita segituan dena galdu oheratze momentua datorrenean. Neska honekin egoitea izugarri kostatu zait, hasieratik argi bainuen nire adina eta bere fisikoa ez zirela konbinaketarik egokiena. Berak ez dit ezer esan baina argi daukat ez badut aurki konpontzen utzi egingo nauela ezin baitiot plazerrik eman... laguntza pixka bat! Erotuta al nago?

“Beti dago lehen aldi bat” dio gaztelerako esaerak. Eta guk batuko genioke “edozerentzat”. Zure lerroetatik ulertzen dugu erektio zailtasunak izaten ari zarela. Gaizki ez bagabiltza, noizbait atera da gai hau... edo estuki lotua doan bestelako genitalen buruhausteen inguruko zerbait. Baina ekarri ditzagun garrantzizkoak direnak gogora.

Lehenik eta behin; ez, ez zaude erotuta. Ez behintzat guk zutaz dakigunaren arabera! Kar kar kar...

Bigarrenik, hobe orain etortzea 30 urte barru baino... Bai, bai, serio diogu. Errazagoa baita berrikastea orain 60 urtekin baino, gehienbat argumentu biologisten ez dutelako kasu honetan ezertarako balio (60 urteen kasuan balio behar ez luketen bezala).

Izan ere, berrirakurri ezazu izenburua. Badirudi, zure buruan, akaso, zuen bion buruan, erektiorik gabeko zakil gabe ezinezkoa dela plazera. Orduan, zer egiten dute lesbianek? Plastikozko zakila erostea da zakilari hainbeste botere eman nahi dioten pertsonen erantzuna. Sentitzen dugu baina ez, zakilak ez dira hain garrantzitsuak, ezta beraien tamaina, ezta ezer plazererako.

Plazerra lortzeko hainbat keinu eta hainbat praktika desberdin burutu ditzakegu bikotearekin eta soilik hauetako batzuetan izango dugu zakila partaide eta, gutxiagotan, nahi ezean beharko dugu zakil bat tente... pentsatu al duzue beste aukera hauetan?

Hirugarrenik, ez al zara konturatu zenbat eta gehiago zure zakilean pentsatu orduan eta gehiago desagertarazten duzula? Ez da aktore nagusia, baina zuk hori espero duzu, erantzukizun guztia ezartzen diozu... eta ea nor den hainbeste presiopean “lan” egiteko prest dagoena!

Laugarrenik, zure adina,... bere fisikoa,... uzti egingo zaizula,... Zorra, zorra eta zorra besterik ez dugu ikusten. Zer zor diozu ba zure bikoteari? Akaso ez gara bikotean bizi ezer zor ez diogun norbaitengandik gauza asko lor ditzakegulako? Ez ote da bikotea elkarri emateko eta elkarrengandik ikasteko eremua?

Beraz, berriz elkar ikusten duzuenean, ahaztu zure zakila, bera kanpo uzten duten plazerraren teoria eta praktika esploratu eta izan zaitezte, baita zu ere, egoistak. Bakoitzak bere bila dezala, berearen bilatzean erotikan beti aurkitzen baikara ezinbestean bestearen plazerrarekin.

Edozein galdera edo zalantza argitzeko:
ixasexualitateeskola@gmail.com

Plazerra zure gorputzeko edozein zirrikitan ezkuta daiteke... bila ezazu!

Auzolana, alkarrekin, alkarrentzat

Irailleko Kalaputxin irakurri genduan mutrikuar batzuk Atxukale azpiko *Xiri gunia* dabizela konpon-tzen eta txukuntzen; zela eta *auzolanian*. Txalotze-kua, bai horixe! Ez da, ez, atzo goizeko ohituria Mutrikun. 2012 urtian Mijo errekoa auzolanian garbitxu zeuen; Zelaitxuetako haizeolan (Olatzen) ere, iaz, auzolanian egin zitxuen eskabaziak –indusketak–.

Sasoi bateko *auzolana* pixka bat hobeto ulertzeko, batetik, aspaldiko dokumentuetara jo degu eta bestetik, Mutrikuko baserritxar batzuengana.

XVIII. gizaldixan batez ere “auzalan” hitza agertzen zaku. Bai, *auzalana*, hala esaten zakon orduan Mutrikun. Dokumentuetan, honek topatu ditzugu: *auzalan*, *ausalan*, *auzolan* eta *ausolan*. Gaur egun, *auzolana* esaten dixau danok. Erderaz, “prestación personal” edo “colaboración personal” agertzen dira dokumentuetan.

Bidegintzia

Auzolana, bai lehen eta bai orain, batez ere bidiekin lotu izan degu. Galtzadak, kamiñuak, burdi-bidiak... auzolanian konpondu, garbitxu eta egitxen ziran.

1761eko dokumentu baten irakurri geinke, aurreko urtietan, baten baiño gehixotan berritxu zeuela auzolanian Artzainerrekako Otsuakua –Osuacua– errotaren aldameneko bidia, “*renobar dicho camino carretil y público [...] en auzalan, dando la comida y un quartillo de vino a cada peón...*”.

Urte berian, Ramón de Sustaetak, Mutrikuko udalak ordainduta, bide berrixa egin zolan Arremietan; bidiak zabaleran bost oñ zakazen, eta Udalak erabaki zolan auzolanian zabalago egitxia, “*y el nuevo camino de Arrivinieta despues que dho Sustaeta haia abierto los 5 [pies] de su obligación se ensanche otros 5 pies mas en ausalan*”.

1764an Udalak Madalenatik Galdu aldera dijuan bidia konpontzia erabaki zolan, “*que se componga en auzalan el camino que se dirige de la hermita de la Magdalena al valle de Yurre en lo que toca a carreteros y peones; y que a los canteros que se ocuparen en romper o de sacar algunas peñas que hai en dho camino se les de el jornal que se acostumbra*”. Alde batetik, bidegiñen ziharduen baserritxarrek, auzolanian ohituria zan bezela, jan-edana jasotzen zeuen ordaiñetan, eta beste alde batetik, hargiñei, lan profesionalaren trukian, egunsarixa edo jornala pagatzen zakuen.

Ujalek kaltetutako bidiak ahalik eta aburuen konpondu bihar izaten ziran. 1765eko uztailaren 18xan Mijoko bidia konpondu zeuen, “*entraron 23 compañeros*

en auzalan en el camino de Mixoa que el aguaducho havia rozado”.

1769ko ekaiñaren 26an, Mugixakua

eta Arantzamendi arteko bidia konpondu zeuen 23 lagunentzian. Udalak emandako jan-edanak: 5 azunbre txakolin, 20 libra ogi, 10 libra behi-okela, 40 ontza urdai.

Ez ziran, ez, jan-txarrak lehengo mutrikuarrek. 1770ian 7 lagunek Moteko bidia konpondu zeuen. Udalak bakoitzari emandakua: libra erdi behi-okela, libra bat ogi, bi ontza urdai eta kuartillo bat ardau.

Dokumentaziak batzuetan ez digu hainbeste datu eskeintzen. Konparaziotarako, 1825eko abuztuan Udalak erabaki zolan, “*que el camino de Pinastegui se componga en auzolan*”.

Auzolana, ohiko kontua izan arren, “Euzkadi” egunkarixan (1919-02-02) Arno-mendi idazliaren aitzamen hau topatu degu: “*BIDE-IPINTZIA.-Jun dan astian ibilli dira emendik Galdua mendira dagoan bitxabala berripintzen. Oste aundia ibilli da, eta udalak ematen zien daneri arratsaldeko errazioa*”.

1949an, Mijo baillerakuek Mijotik Mizkimendirako bidia konpontzeko 250 errezio eskatu zixuen Udalari, “*solicitando 250 raciones para el arreglo del camino vecinal de Mijo a Mizquia Mendi, así como 20 kilos de dinamita, 80 metros de mecha y 100 pistones*”. Dana dala, Udalak ez zixuen eman dinamitxarik, euren poltsikotik pagatu bihar zeuelako.

Olazko bidia ere auzolanian egin zan. 1950eko martixan, Ibiri eta Olatz bailleretakuak, bidia konpontzeko baimena eskatu zixuen Udalari. Hori bai, bidia baillarakuek eurek egin zeuen, “*los vecinos de los barrios interesados, se comprometen a ejecutar por su cuenta y en “ausolan” todos los trabajos que sean necesarios*”. Auzolan hortan parte hartutako Ziñuako Pedro zanak azalduta dakigu ixa lau kilometroko bidia zela egin zeuen. Ondiatxur, pala, pikatxoi, palanka eta mailluak hartuta bi baillerakuak alkar hartuta egin zeuen Urreizitxik Ibiritxoraiño tartia, eta handik gorakua, San Isidoraraiño, Olazkuek bakarrik. Haitzak apurtzeko dinamitxia ere erabilli zeuen, aurretik barrenuekin zuluak eginda.

Normalian, udazken aldera konpontzen ziran bidiak, urri-azaruan. Bidiak ondo eukitzeko euri gogorrek hasi aurretik. Bidietan ura juateko sangraderuak garbitxu, bide-zuluak tapatu... Urtian-urtian ematen zixuen

pasadia norperaren baillerako bidiei. Galduan, bertakuek gogoratzen deuenez, urtero hiru bide garbitzen zitxuen auzolanian: Etxeberrirako bidia, Mutrikurako bidia eta Samikollako bidia.

Gaur egun, Aldundixak daka gure bailleretako bidiak garbitxu eta konpontzeko arduria; baserrixetarako bidiak berriz, Debemenek mantentzen ditxu. Dana dala, gaur egun ere, soluetarako bidiak-eta inguruko lur-sailen jabien artian garbitzen ditxue, *auzolanian*.

Beste auzolan batzuk

Bidiak ezeze hainbat lan egitzen ziran auzolanian: zubixak, obrak, baserriko lanak...

1763an Azkiaga itxurriko garbitokixari aterpia jarri zixuen, *“la nueva tejavana que se ha hecho en la fuente de Asquiaga para abrigo de las labanderas que solian estar a la inclemencia”*. Martxuaren 3an 18 gizon ibilli ziran aterpia egitzeko egurrak karriatzen, *“18 hombres que entre bueirizos y peones se ocuparon en auzalan en la conduccion de maderos”*; udalak jan-edanak jarri zitxuan: 9 azunbre txakoliñ, 36 libra ogi, 4 libra eta erdi bakaillau, olixua eta babak.

Madalenako zubixa gerra denporan apurtu zeuen, gero gerraostian, eta hori ere, auzolanian konpondu zan. Mijo aldi, egurrezko zubixak-eta auzolanian konpontzen ziran.

Olazko eskolia ere auzolanian egin zeuen. Kontu eza-guna da hori Olatzen. 1950eko ilbeltzan Udalak baille-
ra hortan eskolia eraikitzeke premixa ikusi zoan. Esko-
lia eta maistrarentzako etxia egitxia pentsatu zeuen,
“la construcción de un edificio Escuela Mixta en el

barrio de Olatz, y de otro edificio vivienda para la Sra. Maestra”. Baiña handik bi hillebetera, Olatzekuek kon-
tua luze joko zoalakuan, eskolia eurek, auzolanian,
eraikiko zeuela esan zixuen Udalari, *“tales obras se
realizarían en el menor plazo de tiempo posible median-
te su colaboración personal en bien de la salud de sus
hijos”*. Eta hala egin zeuen.

Ezbiharren bat zauanian ere mutrikuarrak auzolanian
jarduten zeuen. Olatzen entzun degunez, Mutrikuko
Hotel haundixa erre zanian, 1958. urteko San Pedro
txiki egunian, olaztarrak jua ziran *auzolanian* ekon-
bruak-eta batzera. Dana eskuz kamioietara bota...
Mizkia goikua baserrixa erre zanian ere, auzolanian
garbitxu zeuen inguruetakok balleretakuek.

Karabixa erretzeko ere auzolana. Gau eta egun zaindu
bihar danez eta errekiña sartu, txandaka ibiltzen
ziran; Olazko Apatei zaharrekuak eta Aritza-Etxeberri-
kuak azkenengoz alkarrekin egin zeuenian karabi-
erretzia, baserri askotakuak jua zakezen laguntzera.
Iraillian edo urrixan, garo-ebatia eta garo-batzia ere
auzolanian egin ohi ziran. Udan, bedar-ebatia ere ber-
din. Lanak amaitxutakuan, etxeakuak, esker-onez, afa-
rixa ematen zixuen.

Ermixak-eta auzolanian gabitzen ziran, askotan,
batez ere jaixak baiño lehentxugak.

Mutrikun, adin batetik gorakuek ondo baiño hobeto
gogoratzen deue auzolana normalagua zan sasoia:
Etxe bakoitzetik lagun batek hartzen zoan parte auzo-
lanian. Batzuen esanetan, Udalak garrapoi bete arda
ematen zixuen bidegiñen zihardunei. Beste batzuek
goguan dakaue auzolana amaitxutakuan, Pako Pertxal
alkate zala banatzen zeuen ogixa, gaztaia eta arda.
Isun edo multarik ez zan jartzen auzolanera huts egi-
txiarren, baiña hori bai, oso gaizki ikusitxa zauan hori
egitxia.

Hola laburtu digue auzolanaren espiritua, *“alkarri
laguntzia da, urte baten zuri tokauko zatzu, hurren-
guan neri”*.

Bai, Mutrikuko eleizia ere auzolanian eraiki zan.
Andrazko zein gizonezkuek hartu zeuen parte lan hor-
tan... baiña hori hurrengo baterako lagako degu.

Josu Larrañaga Arrieta

OKELAR ANAIAK

XXVII. BERTSOPAPER SARIKETA

MAILAK

Gazteak: 15 urtera arte. Helduak: 16 urtetik aurrera.

GAIA

Okelar. Bertso paperek Okelar bertsolariekin zerikusia izan beharko dute.

LANAK

Bertsoen neurria eta doinua libreak izango dira.

Gazteak: Gutxienez 3 bertso edo 6 kopia. Helduak: Gutxienez 6 bertso.

SARIAK

Gazteak:

- Lehenengo saria: Txapela + 50 €.
- Bigarren saria: Oparia.
- Mutrikuar onenari oparia

Helduak:

- Lehenengo saria: Txapela + 300 €.
- Bigarren Saria/aipamen berezia: 150 €.
- Mutrikuar onenari HITZAko harpidetza urte betez eta afari bat bi lagunentzako.

Oharrak: Bertso sorta batek ez du sari bat baino gehiago jasoko. Epaimahaiak hala iritziz gero sariren bat eman gabe utzi daiteke.

BALDINTZAK

- Bertsoak jatorrizkoak, argitaratu gabeak eta inon saritu gabeak izango dira.
- Lanak izenordez sinatuko dira.
- Bertsoekin batera izenordea agerian duen gutunazal baten barruan egilearen izenorde, izen, helbide, adina eta telefonoa bidaliko dira. Bertso bakoitzari bere ordena zenbakia jarriko zaio.
- Bertso sorta bakoitzaren doinua jartzea komeni da.
- Posta elektronikoz bidali nahi duenak bi artxibo bidaliko ditu doc (Word) edo odt (Writer) formatuan. Artxibo batean bertso sorta bera eta ezizena idatziko ditu eta bestean bere datu pertsonalak: izenorde, izen, helbide, adina eta telefonoa.

HELBIDEA

Lanak helbide honetara bidaliko dira:

Posta elektronikoz, mutrikube@gmail.com edo posta arruntez,

OKELAR bertso paper sariaketa

Mutrikuko Bertso Eskola

Luardo etxea (Barrenkalea, z/g)

20830 Mutriku

EPEA Lanak azaroaren 20a baino lehen bidali beharko dira aipaturiko helbidera.

SARI BANAKETA Sariak Okelar anaiei egingo zaien omenaldian banatuko dira. Omenaldia, abenduaren 19an ospatuko da, Galbaixo jatetxean.

LANEN JABETZA Lanen jabetza antolatzaileen esku geratuko da. Antolatzaileek eskubide osoa izango dute lan guztiak argitaratzeko.

EPAIMAHAIA Antolatzaileek eratuko duten epaimahaia- ren erabakiak aldaezinak izango dira.

ANTOLATZAILEA Mutrikuko Bertso Eskola.

DEI BEREZIA BERTSOZALEENTZAT

Aurtengoan Bertso Eskolak dei berezia egin nahi die aurreko 26 edizioetan parte hartu duten mutrikuar guztiei, Okelar anaien omenezko edizio honetan parte hartzea bikaina izan dadin. Hortaz, bertsozale, hartu gogoan Okelar anaiak, Modesto eta Roman, eta ekin bertsoak idazteari!

Traylerra ikusi nahi? YOUTUBEn bilatu Okelar

SAGARMINA
SAGARMINA S.L.

Hondartza 3-4, behea
31 postakutxa
20820 DEBA
Tel. eta faxa: 943 192 249
Mob. 629 639 685
629 641 940
sagarmina@sagarmina.com
www.sagarmina.com

IKIMILIKILIKLIK!

**Baga, biga, higa... Laga, boga, sega,
Zai, zoi, bele... Harma, tiro, pun!**

Mikel Laboaren hitzak ekarri ditugu gogora herriko ospakizun garrantzitsuenetarikoa baten aipamena egiteko. Urtero lez, badator Gaba Beltza eguna, eta honekin, iluntasuna, misterioa eta suaren berotasuna gure inguruetara. Egun gutxi barru iritsiko da, herriko zirrikitutik barrena, abenturaz eta nola ez, beldurrez beterik igaroko dugun eguna. Ez baina hain ikaraturik, bederen.

Aterako ditugu bada, sorgin arropak eta egingo dugu guztiok batera akelarrea suaren inguruan, elkarlanean. Batuko dugu herria eta egingo dugu dantza eskuak bateraturik Talaixako mamuaren inguruan, haur, gazte, nerabe, heldu, adineko. Gaba Beltzean ez du adinak axola, ondo pasatzeko grina da gakoa. Erakuts diezaiozun beraz, paganoen ohiturak herriko txikiei, gogora diezaiegun ingurukoei itxuraldatzeko dugun abilezia eta atera dezagun gorputza mozzorro-dantzaldira.

Irtengo dira kalera Mutrikuko elkarteak gogotsu, eta irtengo gara geu ere haiekin batera. Jantzi dezagun herria argiz iluntasunaren baitan. Eskaini diezaiozun herriari talde-kohesioaren nortasuna eta urtez urte berritzaileak izateko dugun nahia. Jarri diezaiegun haur eta gaztetxoei oilo-ipurdia eta ileak tente, bai, ondo irakurri duzue, hainbatek eskaera ugari egin arren, Txantxangorriren ospakizuna ez da oraindik helduentzako iritsi, egunen batean, beharbada. Eman diezaiegun imaji-

natzeko aukera gaur egun ikusle diren horiei baina, agian, noizbait, ikaren autore izango direnei. Elkar gaitetzen guztiok eta goza dezagun festaz, eman eskua lagun hurkoari eta etor zaitezte Txantxangorriekin ondo pasatzera. Oharkabea pasa gabe baina, beldurra izango dela gure lema, urtero bezala. Kexuak ere izaten dira tartean, baina ulertuko duzuen bezala, ezinezkoa zaigu herriko guztien nahiak asetzea.

Guzti hau esanda, eta oraindik ere gurekin beldurrezko arratsaldea pasatzera animatzen bazarete, hurbil zaitezte gugana, ongi etorriak izango zarete guztiok! Ekintza urriak 30, ostirala, izango da, eta aipatu beharra dago urtero bezala, LH eta HH banandu egingo ditugula. Ordutegia kaleetan itsatsitako karteletan duzue ikusgai. Ez baina haurrek soilik! Lapatxoko Gaztelekuko gazteek ere badute beldurtzeko beta. Hauek urriak 31 (larunbat arratsaldean) izango dute haien ekintzaz gozatzeko aukera, gozatzeko eta kikiltzeko, honek ere beldurra eta zirrara izango baititu ardatz.

Animatu zaitezte guztiok!, laster asko joango baitzaigu berotasuna, tamalez. Gaba Beltzarekin batera, hemen dugu jada urtaro iluna eta arropa lodiz nahiz euritako koloretsuez beteriko egun hotz eta goibelak.

Amaitzeko, ea nork asmatzen duen ondorengo esaldia!

A	B	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	T	U	X	Z
	1			4							11									20

19	7	15	15	7	16	17	7		11	7	15	15	7	16	17	7		5	3	15	15	3	12	0		14	10	0	17	
----	---	----	----	---	----	----	---	--	----	---	----	----	---	----	----	---	--	---	---	----	----	---	----	---	--	----	----	---	----	--

13	10	7	13		20	13	14	0		9	7	9	7	10	7		16	0	10	2	0									
----	----	---	----	--	----	----	----	---	--	---	---	---	---	----	---	--	----	---	----	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

18	15	15	18	14		3	2	0	12		3	2	13	9	10	7	9													
----	----	----	----	----	--	---	---	---	----	--	---	---	----	---	----	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7	9	7	11	7	10	7	9	7	10	7	9	10	7	9																
---	---	---	----	---	----	---	---	---	----	---	---	----	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Txantxangorri aisialdi taldea

txirritxa.com

**SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA
AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAK!**

Tel. 946 832 600

Gardotza Industrildea, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

MUTRIKUKO TANATORIOA

Ntra. Sra.
de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

**Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)**

ANER
Zorionak zure laugarren urte-betetzeari fami-
lia guztiaren partez bereziki aitak eta amak. Maite zaitugu.

ANDONE
Ondo pasatu zendun? Ba, horixe gehixo. Zorionak eta matxo haundi bat! Larraitx eta Aratz.

MAITE
Zorionak Maite-txu! Beti bezalako txin-partia izaten jarraitxu. Matxo bat zure fami-
liaren partez.

AINHOA eta GOIZANE
Zorionak bikote! Galbaixo-ko jai batzordeko kideok egun ederra igaro dezazue-
la opa dizuegu.

IDOIA
Zorionak ama Zorionak izeko! Segi zure saltsia ipintzen gure koadrilliai!

BEGOÑA
Zorionak amami 80 urte ein dezulako! Ta eskerrik asko guztiaitxio!

JABIER eta AURORA
Zorionak! Horrela jarraitu urte askotan. Familia guztiaren partez zorionak!

LAUKOTE
Zorionak Haizea, Izar, Lexuri eta amona Aurora! Etxeko guztion partez muxu handi bana.

MARIAN eta JUANI
Zorionak izeba eta amona, matxo haundi bat asko maite zaituzten familiak.

BIKOTE
Zorionak zuen urtebete-tzean! Besarkada eta muxuak.

BETAURREKO LILAK

Udazkena, lana, etxekolanak, ardurak elkarbanatzea, ...

Geure etxeetan hamaika buruhauste sortzen zaizkigu!. Harreman berdinzaletan ere jokabide guztiak ez dira parekideak artikuluan* Malen Aldalur Azpillagak ikerketa baten berri ematen digu. Artikulu hori oinarri hartuta, bizpahiru gauza komentatu nahi degu gaur, galdera batzuk egingo dizkiogu geure buruari, gauza bat dalako nahi izatea eta beste gauza bat egi bihurtzea gure parekide asmuak.

Ezinbesteko jarrerria NAHI IZATIA da, eta bideratzeko metodua NEGOZIATZIA.

"Bikote parekideak osatzeko gakoa, eguneroko kontuen inguruan eztabaidatzea da... Horren jakitun dira bikote gehienak, aitzitik, maiz negoziazioak bizitzako beste arlo batzuetan (etxetik kanpokoak, hau geuk gehitu degu) garatu beharreko jarduera bezala ulertzen dituzte. "Maitasun erromantikoaren idealagatik gertatzen da hori... Sarri negoziazioek eta eztabaidek tentsioak sortzen dituzte, eta askotan, bikote harremanaren osotasuna "kinkan" jartzen da. Nolabait "laranja erdiaren mitoa" apurtzen dela uste du... hori da hain zuzen bikoteek saihestu nahi dutena. "Hots, ohartarazi du, negoziazioa alboratzeak arriskuak dituela: **"Modu 'naturelean' hartutako erabaketan genero rolak gailentzen dira ia beti"**.

Eta hemen dago gakua, negoziazorik ezean parekideak ez diren praktikak nagusitzen dira.

- Zela daukagu negoziatzeko ahalmen hori?
- Bakoitzak bere poltsikua zela dauka?
- Zer egiten dut lagundu ala partekatu?
- Amatasun rolean nago egun osoan?
- Lagunak, bakoitzak bereak ba al ditu?

emakumeakmutrikunabian@gmail.com

*<http://www.argia.eus/astekaria/2457/bikoteak> helbidean irakur dezakezue artikulua.
Argia astekaria, 2457. alea (2015-04-19)

1932 urte inguruan

Felipe Mendizabal Ozkorta 4 urterekin, Agurtzane Mendizabal Ozkorta 3 urterekin eta Mari Karmen Ozkorta Arkotxa 4 urterekin.

Etxean dituzuen
argazki zaharrak
erakutsi nahi?
Hemen aukera!
Agerretxo dendan
edo Kalaputxiko
buzoian laga
ditzakezue.

ANSORREGI

Oinetakoak

Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

ZAINTZAKO BOTIKAK Gaueko 10ak arte**URRIA**

19tik 22ra Apraiz
 23tik 25era Lasuen-Elezgarai
 26tik 29ra Zalduegi
 30 eta 31 Burgoa
 (zapatu goizian Apraiz)

Gaueko 10etatik aurrera
ELGOIBARREN
 (ikus 4. orrialdea)

AZAROA

1 Burgoa
 2tik 5era Lasuen-Elezgarai
 6tik 8ra Apraiz
 9tik 12ra Burgoa
 13tik 15era Zalduegi
 (zapatu goizian Lasuen-Elezgarai)
 16tik 19ra Apraiz
 20tik 22ra Lasuen-Elezgarai
 23tik 26ra Zalduegi
 27tik 29ra Burgoa
 (zapatu goizian Apraiz)
 30 Lasuen-Elezgarai

urriak 30 eta 31
GABA BELTZA

MENDI IRTEERAK**URRIAK 25**

XXIX.
 MENDIZALE
 HELDUEN
 IBILALDIA

AZAROAK 15

AMPUERO -
 LAS NIEVES -
 EL JUNCAL

AZOKA TXIKIA

AZAROAK 14,
zapatua

Beheko plazan
 10:00etatik 14:00etara

ZIRIAKO ANDONEGI

IV. IPUIN SARIKETA

Baldintzak:

1. Euskaraz idatzita, originala eta argitaratu gabekoa izan behar du.

2. Gaia librea da.

Gutxienez hiru orrialde eta gehienez, hamar izango ditu. Ordenadorez idatzita: Arial edo Times New Roman erabilia, eta 12 neurrian, orri zurietan, bi espaziotara eta orrialde bakarretik idatzita egon behar du.

Lan bakoitzaren hiru ale bidaliko dira.

3. Sariak:

- Lehen saria: 18 urtetik gorakoentzat.
- Bigarren saria: mutrikuar onenarentzat.
- Hirugarren saria: 16 - 18 urte artekoa.

Idazle berdina ezingo du bi sari jaso lan berberarekin baina bai bi lan ezberdinekin.

4. Aurkezteko modua: korreo arruntaz edo elektronikoz. Korreo arruntaz egiten bada, idazlanak izenburua eta egilearen goitizena eramango du agerian eta idazlearen izena ezin izango da inon aipatu.

Idazlanarekin batera, gutun-azal itxi bat bidali behar du, kanpoaldean idazlanaren izenburua jarrita, eta barrualdean, egilearen izen-abizenak,

goitizena, adina, helbidea, korreo elektronikoa, telefonoa, sinadura eta NANaren fotokopia. Korreo elektronikoz egiten bada, mezu bat bidaliko da eta bi fitxategi erantsiko dira, bat idazlana eta goitizenaekin eta beste bat egilearen datu guztiekin, NAN-aren kopia barne.

5. Epaimahaia Mutrikuko Kultura Batzordeak izendatuko du. Bere erabakia itzulezina izango da.

6. Aurkeztutako lanen maila egokia ez bada sariak eman gabe utzi ahal izango dira.

7. Lanak aurkezteko epea irailaren 21etik urriaren 30era izango da.

8. Aurkeztutako lanak ez dira bueltatuko.

9. Hiru sari egongo dira:

Lehenengoa: 600 €
 Mutrikuar onenarentzat: 200 €
 16 - 18 urte artekoa: 100 €

10. Idazlanak helbide honetara bidali behar du: Mutrikuko Udala - Kultura Saila (ipuin lehiaketarako dela adierazita)
 Txurruka plaza z/g 20830 Mutriku - Gipuzkoa
 edo kultura@mutriku.net helbidera

11. Mutrikuko Udalak beretzat gordetzen du sari-tutako obrak argitaratzeko eskubidea.

2014 eta 2015 urteetan zuek ere
egin duzue posible **Kalaputxi**
mutrikuar guztien etxeetara ailegatzea.

Adats ileapaindegia, Aliprox-Dendaberri, Alkolea ardotegia, Ama-Lur
ekodenda, Andonegi hondeaketak, Ansorregi oinetakoak, Apain
estetika zentroa, Apallu iturgintza, Aparra jantzi-denda, Arrieta
autozerbitzua, Arrizabalaga harategia, Astigarraga anaiak igeltseritza,
Aterpe taberna, Bar Txoko, Bare-Bare taberna, Barruetabeña
aroztegia, Beristain estankoa, BERTAN Mutrikuko merkatarien
elkartea, Debabe euskaltegia, Joseba Iñaki masajista, Erdiko
mertzeria, Expert Arostegi informatika, Galdona kanpiña, Goizeko Izarra
Ikastola, Gorritxu auto-konponketak, Gotzon arrandegia, Haurreskola,
Ibarplas leihoak, Igor Flores pladur-lanak, Imotz ileapaindegia,
Iñarrairaegi edari-biltegia, Kalbaixo jatetxea, Lea Artibai
hileta zerbitzuak, Lea Artibai ikastetxea, Ntra. Sra. De Begoña
hileta zerbitzuak, Okila aroztegia, Pikua jatetxea, Pinpirin estetika
zentroa, Potero okindegia, Sagarmina eraiketak, San Miguel
ikastetxea, SBB serigrafia, Txirritxa auto-konponketak, Vitoria
Optika, Yurrita kontserbak, Zelaieta jatetxea, Zizzo Billante
kontserbak, Mutrikuko Udala, eta Gipuzkoako Foru Aldundia

eskerrik asko!

Etxean bezala hezitzen

goxo ziur alai

0-2 urtekoentzat matrikula epea zabalik

urriaren 5etik 25era

www.sanmiguelikastetxea.eus

zuzendaritza@sanmiguelikastetxea.eus

943 60 31 95